

ilembülten

ilmi etüdler derneği

kış 2018/sayı:13

İSLAM DÜŞÜNCE ATLASI

Tanıtım Toplantısı Gerçekleştirildi

Süleyman Güder:

Doğu-Batı, Kuzey-Güney Gibi Coğrafi Yönlere İşaret Eden Sınırlamalar Dünyanın Sorunlarını Tarif Ederken Yetersiz Kalıyor

Başkandan

İLEM olarak yoğun ve bereketli bir dönemi geride bıraktık elhamdulillah. Eğitim programımız 17. döneminde üniversiteye henüz başlamış lisans öğrencileri tarafından yoğun ilgi gördü ve hem kademe seminerlerimiz hem de grup danışmanlarıyla birlikte gerçekleştirdiğimiz grup çalışmalarımız ilgi odağı olmaya devam etti. Yıllardır ürettiğimiz her iş için önemseydiğimiz “özgünlük” hassasiyeti sadece İLEM kademelerinde değil; aynı zamanda İhtisas Programı kapsamında yürüttüğümüz dersler, okuma grupları ve atölyelerde de kendini göstermektedir.

İLEM’in uluslararası alandaki faaliyetleri açısından yoğun ve bereketli bir dönem geçirdik. İLEM uluslararası Yaz okulunu bu sene dördüncü kez gerçekleştirdik. Geçtiğimiz dönemde uluslararası düzeyde yaptığımız çalışmalarımıza bir yenisini, Uluslararası Öğrenciler Sosyal Bilimler kongresini de eklemenin sevincini yaşadık. Uluslararası bilgi paylaşımı için akademik çalışmalarımızdan bir diğeri de gerçekleştirdiğimiz “Altıncı MENA Bölgesi’nde Sosyal Düşünce ve Teori” (6th Social Thought and Theory in the MENA Region) konferansı oldu. Böylelikle İslam dünyasının meseleleriyle her geçen gün artarak hem hal olmaya devam ediyoruz.

Sadece uluslararası paylaşım ortamları oluşturmakla kalmadık elbette...

İLEM Eğitim programına katılma imkânı bulamayan Anadolu’nun farklı üniversitelerinden öğrencileri bir araya getiren İLEM, II. Yaz Akademisiyle de Türkiye genelinde birçok öğrenciyi İstanbul’da misafir ederek akademik gelişimlerine bir nebze de olsa katkı sunma gayretinde olduk.

Her yıl gerçekleştirdiğimiz açılış konferansımızın bu yılki başlığı “İslam Düşünce Tarihi İçin Dönemlendirme Önerisi”ydi.

İslamcılığın serencamını dergiler üzerinden ele aldığımız İslamcı Dergiler Projesi kapsamında Sıtkı Türkan Kütüphanesi açıldı. Ayrıca 1980 sonrası İslamcı dergilerin ele alınacağı projenin 3. aşaması başladı. İslam Ahlak Düşüncesi Projesi kapsamında gerçekleştirilen Niyet çalıştaylarındaki akademik üretim “Dini ve Felsefi Düşüncede Niyet” başlığı ile yayımlandı. Bu dönem ayrıca İslam Düşünce Atlası Projesinin nihayete erdiği ve proje çalışmalarının bereketi ile bereketlendiğimiz bir dönem oldu. Üç yıldır süren proje kapsamında ortaya çıkan islamdusunceatlasi.org ve 3 ciltlik kapsamlı kitap; İslam düşünce tarihi için bütüncül bir okuma imkânı sunarken kişi, zaman, mekân arasındaki bağlantıları ve kesişmeleri görmeye imkân sunuyor. 200’ü aşkın bilim insanının katkı sunduğu proje aynı zamanda yeni bir dönemlendirme önerisi sunarak bugüne kadar tabu olarak bilinenlere karşı çıkarak öz güvenle önemli bir iddiayı da savunuyor. Öyle görünüyor ki önümüzdeki günlerde hatta yıllarda Atlas ve iddiaları konuşulmaya devam edecek.

İLEM çatısı altında Şehircilik atölyesi kapsamında yapılan çalışmalar “Magnetsiz Şehirler Türkiye’de Kentlerin Dönüşümü” başlığı ile yayımlandı. Alev Erkilet ve Yunus Çolak’ın editörlüğünde hazırlanan kitap şehircilik çalışmaları için özgün söylemlere sahip.

Gücümüz nispetince tüm insanlığın sorunlarına çare bulmak amacıyla dolu dolu bereketli bir dönem geçirme gayretinde olduk. Binleri aşan gönüllü tüm İLEM’lilerle birlikte yönelimimiz ve gayretimiz hakkın rızasını elde etmek olmuştur. Dolayısıyla yaptıklarımıza değil, rahman ve rahim olan Allah’ın mağfiretine güveniyoruz.

İLEM BÜLTENİ

2018- YIL: 6 SAYI: 13

Editörler

Ömer Furkan Taşkıran,
Zekai Eroğlu

Yayın Kurulu

Dursun Özyürek
Haris Yardımcı
Ömer Faruk Uysal
Sabri Ege
Suat Kaymak

Halk Cad. Türbe Kapısı Sk. No:13

İlmi Etüdler Derneği

Üsküdar-İstanbul

Tel: (0216) 310 43 18

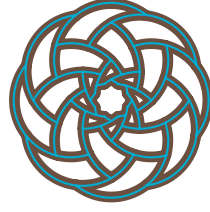
bilgi@ilem.org.tr • ilem.org.tr

Baskı & Cilt: LİMİT OFSET - Litros Yolu

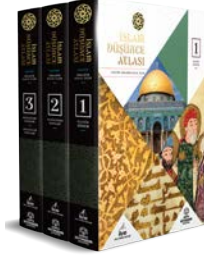
2. Matbaacılar Sitesi ZA-13 Topkapı/
İstanbul Tel: +90 212 567 45 35

Yılda iki sayı olarak yayınlanır

- Ücretsizdir
- Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

Tanıtım Toplantısı
İslam Düşünce Atlası 4

Kitap
İslam Düşünce Atlası 6

Site
İslam Düşünce Atlası 8

12

Yaz Akademisi

14

İLEM Açılış
Konferansı

16

3. Uluslararası
Öğrenciler Sosyal
Bilimler Kongresi

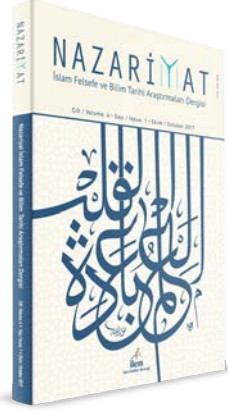
20

Ortadoğu ve Kuzey
Afrika'da Sosyal
Düşünce ve Teori

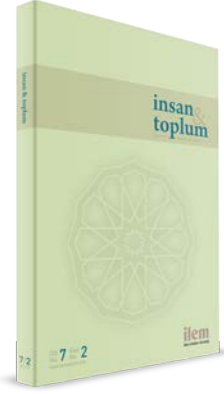
21

Nazariyat

22

İnsan ve Toplum

24

Lisans öğrencilerine
yönelik akademik
çalışmalar devam
ediyor

28

Lisansüstü
çalışmaların özgün
değerler ürettiği bir
dönem geride kalırken

32

İslamcı Dergiler
Projesinin
3. Aşaması Başladı

İLEM'DEN Yeni Yayınlar 38 Kurumsal Ziyaretler 41

4. Uluslararası İLEM Yaz Okulu 42 Basında İLEM 44

İSLAM DÜŞÜNCE ATLASI

Tanıtım Toplantısı Gerçekleştirildi

İslam Düşünce Atlası Projesi, 16 Kasım 2017 Perşembe günü Yenikapı Mevlevîhanesi'nde düzenlenen toplantı ile kamuoyuna tanıtıldı. Tanıtım toplantısına Kültür ve Turizm Bakanı Yardımcısı Hüseyin Yayman, Konya Milletvekili Ahmet Sorgun, Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Tahir Akyürek, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi ve Konya Selçuk Üniversitesi Rektörü, Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü, İlmi Etüdler Derneği Başkanı Süleyman Güder, Proje Koordinatörü İbrahim Halil Üçer, Proje Danışmanları İhsan Fazlıoğlu ve Lütfi Sunar ile eğitim, medya, siyaset ve bürokrasi dünyasının önemli isimlerinden oluşan davetliler katıldı.

İlmi Etüdler Derneği Başkanı
Süleyman Güder

Proje Koordinatörü
İbrahim Halil Üçer

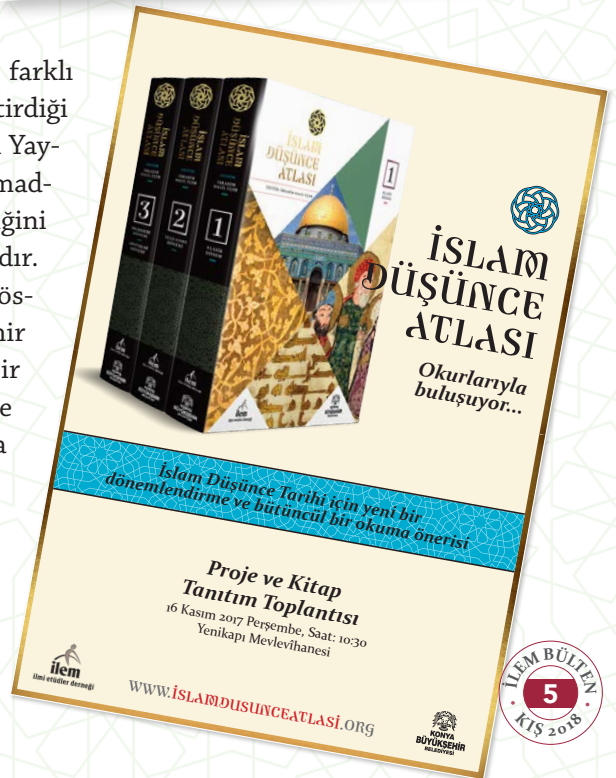

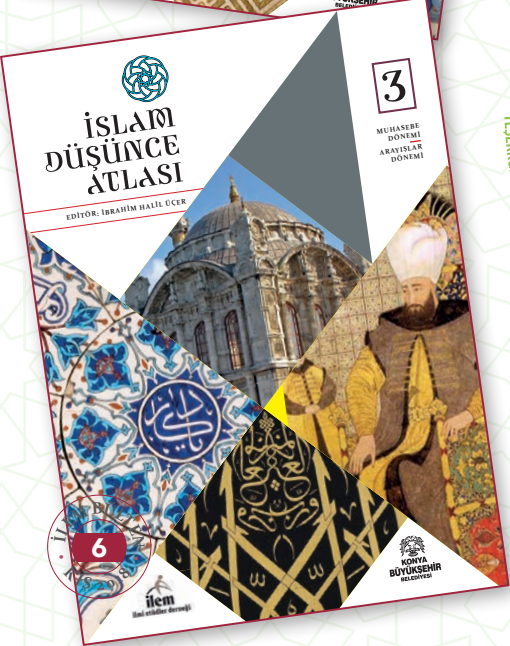
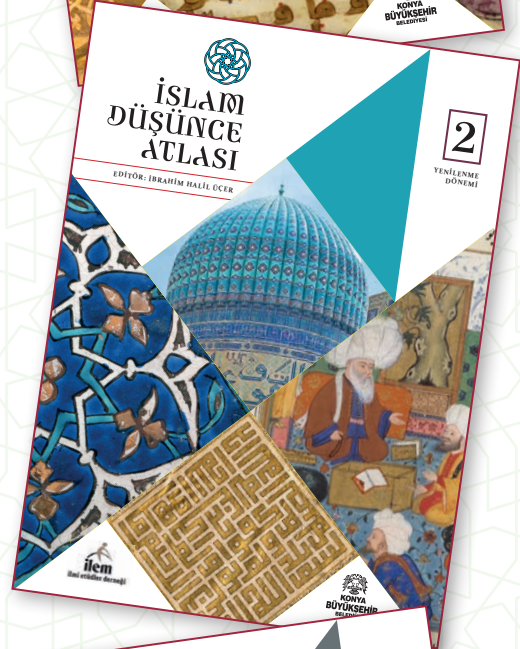
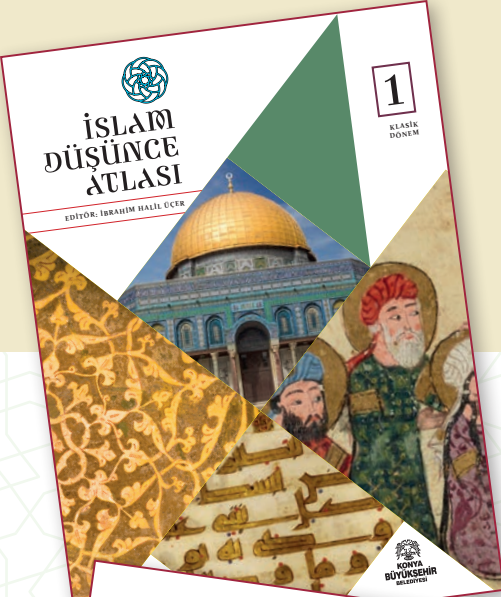

16 Kasım Perşembe günü Yenikapı Mevlevîhanesi'nde okuyucularıyla buluşan İslam Düşünce Atlası şüphesiz İLEM'in şimdiye kadar yürüttüğü çalışmaları tamamlar niteliktedir. İlim geleneğimizle sürekli ve kesintisiz bir bağ kurmaya çalışan İLEM, yürüttüğü çalışmalar neticesinde bir muhit çalışması olarak Atlas'ı nihayete erdirmiş ve ilim dünyasının hizmetine sunmuştur.

Tanıtım toplantısında konuşma yapan isimler projenin farklı çehrelerine vurgu yaparak İslam Düşünce Atlası'nın getirdiği yenilikleri dinleyicilerle paylaştılar. Bu anlamda Hüseyin Yayman "Dünyanın iyiliği için Türkiye derken, bunun hem madde hem de manevi bir iklim oluşturmak anlamına geldiğini ifade ediyoruz. Böyle çalışmalar, medeniyetimizin ihyasıdır. Yaygınlaştırılması için biz de elimizden gelen ihtimamı göstereceğiz" dedi. Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Tahir Akyürek, şehirlerin medeniyetlerin inşasında önemli bir rol üstlendiğini, Konya'nın binlerce fikir ve medeniyete ev sahipliği yaptığını ifade etti. İslam Düşünce Atlası'na destek vermekten gurur duyduklarını belirtti. Süleyman Güder ise Atlas'ın İslam Düşünce Tarihine yeni bir bakış açısı getirdiğini kaydetti. İbrahim Halil Üçer de "14 asırlık düşünce tarihinin yalnızca iki dönemden ibaret saymanın 'tarih hırsızlığı' olduğunu belirtti ve Atlas'ın vadettiği fikirleri dinleyicilerle paylaştı.

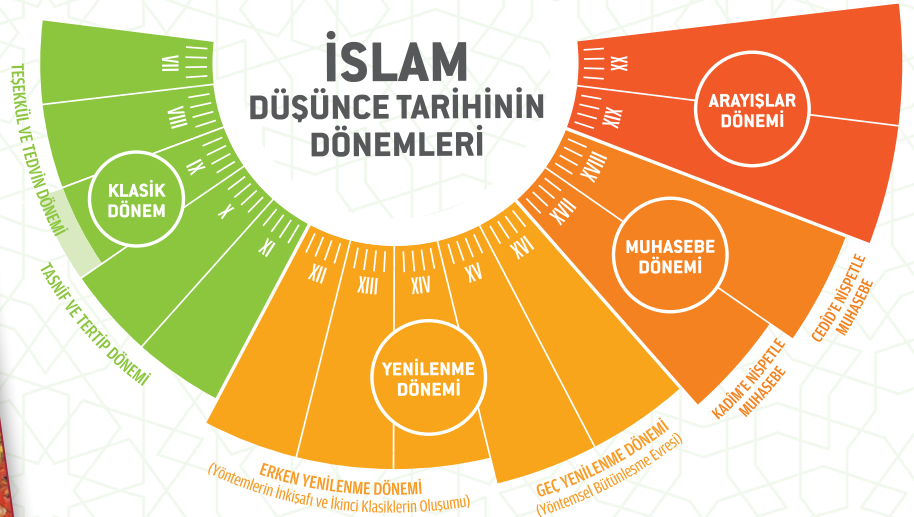

Hafızamızın Kayıp Parçaları

İSLAM DÜŞÜNCE ATLASI'yla Biraraya Geliyor

İslam düşünce tarihini süreklilik içerisinde okuyabilme imkanı veren yeni bir dönemlendirme ve hafızamızı bütün bileşenleriyle yeniden ele alma çabasını örnekleyen bütüncül bir okuma önerisiyle *İslam Düşünce Atlası*, kayıp yüzyıllar ve coğrafyaları yeniden düşünce tarihi yazımına davet ediyor.

Bu yönüyle *İslam Düşünce Atlası*'nın amacı İslam kültürünün, çeşitli sebeplerle dağılmış ve ait olduğu bütüne nispeti yeniden inşa edilmeksizin gerçek anlamlarını keşfetmekten aciz kaldığımız parçalarını yeniden bir araya getirmektir. Düşünce tarihinde nereye oturduklarını sormayı bile ihmal ettiğimiz düşünürlerin, ekollerin, metin geleneklerinin, kayıp yüzyılların, katmanlar halinde içe çekilmiş şehirlerin, inşa edici yolların, yabancılaştığımız mimari yapıların, hükmünü hâlâ sürdürdüğü halde yapay sınırlarla baskılandığımız coğrafi-kültürel havzaların, unutulmaya yüz tutmuş kurumların ve her türden anlam ve

Projenin ikinci aşamasını ihtiva eden 3 ciltlik Atlas kitabı, içerdği haritalarla, görsellerle, İslam düşünce tarihine getirdiği yeni bakış açısı ve dönemlendirmeye, bilgin, şehir, kurum ve mimari eser maddeleriyle bir başucu kitabı olma niteliği taşıyor.

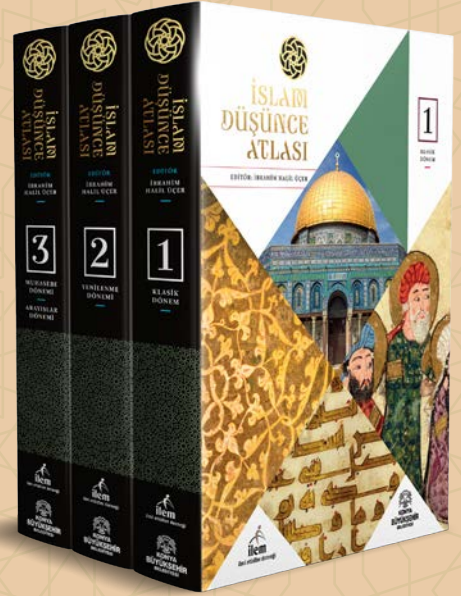

açıklama arayışımıza ancak parçalı bir biçimde eşlik eden kültürel hafızamızı inşa eden temel unsurların yeniden bir araya getirilmesi; sadece düşünce geleneğimizin gerçekten neye benzediğini göstermekle kalmayacak, “yeniden kurarken” bizi de kuracaktır.

Yaklaşık bin yıl boyunca küre ölçeğinde düşünce tarihinin ana merkezi haline gelmiş olan Dâru'l-İslâm, düşünce tarihi yazımının dışına itilerek bir “coğrafya hırsızlığı”na maruz bırakılmıştır. *İslam Düşünce Atlası*'yla birlikte Mâverâünnehir, Horasan, Bilâd-ı Rûm, Mağrip, Sind-Hind gibi havzalar ve Buhara, Sivas, Konya, Semerkant, Belh, Herat, Amasya gibi kadim İslam şehirleri düşünce tarihinin yeniden öznesi konumuna geli-

yor. Ayrıca kurumlar, mimari eserler ve tarihi hadiseler, eşlik ettikleri düşünce tarihi için yeniden bir mecraya dönüşüyor.

İslam Düşünce Atlası bin yılı aşkın bir süre içerisinde teşekkül ederek gelişen İslam düşünce tarihini doğru bir şekilde anlama ve yorumlamanın yolunun doğru bir dönemlendirmeden geçtiğini düşünmektedir. Bu anlamda düşünce tarihimizi “Klasik Dönem”, “Yenilenme Dönemi”, “Muhasebe Dönemi” ve “Arayışlar Dönemi” olarak dört ana bölümde inceleyen Atlas kitabı, zengin içeriği ve özgün iddiasıyla “parçaları yeniden birleştirmeye ve küreyi keşfetmeye” çağırıyor.

İslam Düşünce Atlası düşünce tarihi açısından Avrupamerkezci gerekçelerle “yok hükümünde” sayılan bir dönemi ayrıntılı bir biçimde gösterecek ve genel düşünce tarihi çizgisine dahil edecektir. İslam düşünce tarihiyle ilgili bilimsel bir geçerliliği bulunmayan ve “tarih hırsızlığı” anlamına gelen Oryantalist dönemlendirmeler terk edilerek; İslam düşünce geleneğinin kendi iç dinamikleriyle tutarlı, objektif, dinamik ve sürekli bir dönemlendirme aracılığıyla İslam düşünce tarihi yeniden yazıldı.

Düşünce Tarihimiz Artık Ulaşılabilir
Konumda: **Çağımızın İmkanlarını
Taşıyan Çok Yönlü Bir
Web Sitesi**

WWW.ISLAMDUSUNCEATLASI.ORG

İslam Düşünce Atlası, İlmî Etüdler Derneği'nde (İLEM) Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür A.Ş.'nin destekleriyle, İbrahim Halil Üçer'in koordinatörlüğünde hazırlanan ve Türkiye'nin önde gelen İslam düşünce tarihi araştırmacılarına tasarım uzmanları, yazılımcılar ve harita mühendislerinin eşlik etmesiyle oluşmuş bir düşünce tarihi yazımı projesidir. Dört yıl süren çalışmaların sonunda interaktif programlar

taşıyan www.islamdusunceatlası.org isimli bir web sitesi ve *İslam Düşünce Atlası* başlıklı üç ciltlik bir kitap meydana getirildi.

Projenin ilk aşamasını ihtiva eden web sitesi "Zaman Haritası", "Kitaplar Haritası", "Kişiler Haritası" ve "Havzalar ve Dönemler" sayfaları olmak üzere dört ana bileşenden oluşmaktadır.

Zaman Haritası,

İslam düşünce geleneğindeki önemli isimleri ekoller, kurumlar, mi-

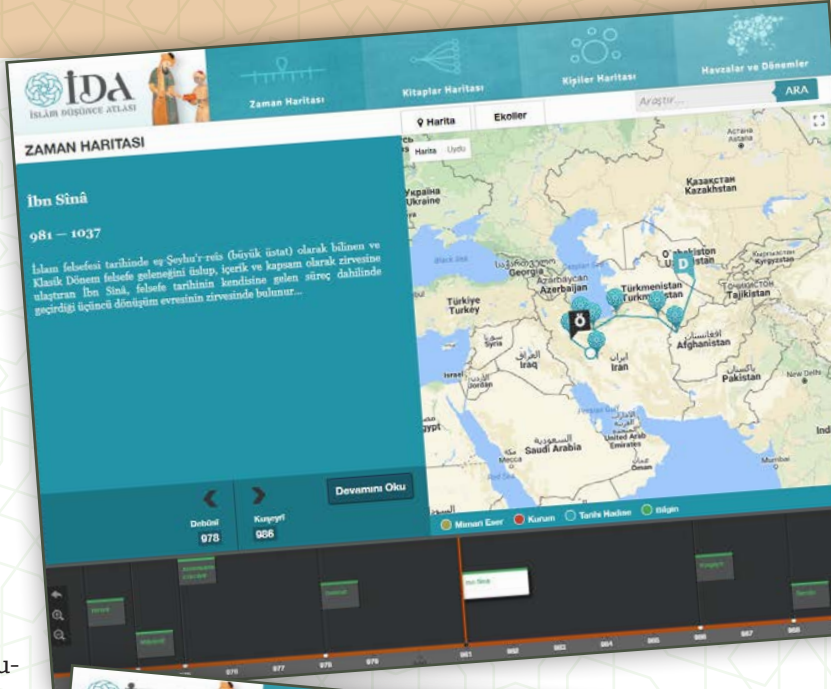
mari yapılar ve tarihi hadiselerle birlikte gösteren bir zaman çizgisine sahiptir.

Ayrıca zaman çizgisindeki bileşenler, bir harita yardımıyla mekan algısı içerisinde gösterilmiştir. Bilginler, kurumlar, mimari eserler ve şehirler, öz anlatım paneli üzerinden erişilen, özgün video anlatımları ve görsellerle desteklenmiş ayrıntı sayfalarıyla özgün bir şekilde maddeleştirilmiştir. Bu şekilde, ilgili başlıklara dair tasviri, fakat akademik niteliği güçlü ve yönlendirici ansiklopedik maddeler oluşturulmuştur.

Kitaplar Haritası, İslam düşünce tarihini metin gelenekleri üzerinden tanı-

tıtmayı amaçlayan bir yapıya sahiptir. Bu amaç etrafında, söz konusu geleneğin metin, şerh, haşiye ve talikler etrafında oluşan karakteri göz önünde bulundurularak; kelam, felsefe, mantık ve tasavvuf alanları, bu alanlara ait ana metinler ve bu metinler üzerinden oluşmuş kitap gelenekleri üzerinden yaklaşık 1188 kitap ilişkisi tanıtılmıştır. tür ve düşünce tarihinin öğretildiği her seviyede yeni pedagojik imkanların önünü açıyor.

islamdusunceatlası.org

Toplam
yazar
sayısı

200'e
yakın

Mimari eserler

42

Kurum maddesi sayısı

16

Kitap Haritası

Tasavvuf, felsefe, kelam, mantık

toplam

1188

kitap ağı

Bilginlerle ilgili

videolar

55

Bilgin
maddesi
sayısı

452

Şehir maddesi
sayısı

121

Kişiler Haritası

903

bilgin ismi

Toplam maddesi sayısı

*(Bilgin, Kurum, Mimari, Şehir,
Kitap Yazıları, Tarihi Hadiseler)*

1000'e yakın

69

farklı üniversiten

465

kişi başvuru yaptığı program

28

farklı üniversiteden

17

farklı bölümden

62

öğrenci

YAZ AKADEMİSİ

İLEM, Anadolu'nun farklı şehirlerinde eğitimlerine devam eden lisans öğrencilerini bir araya getirerek fikri, tarihi, sosyal ve dini meselelerimize dair temel konuları konuşmak, birikim ve tecrübeni aktarmak için İLEM Yaz Akademisi'nin bu sene ikincisini düzenledik. İstanbul'dan Anadolu'ya ilim, irfan ve hikmet köprüsü olmayı amaçladığımız bu program da seminer dersleri, çeşitli kültür gezileri, film ve kitap kritikleri gerçekleştirdik.

*İstanbul'dan
Anadolu'ya ilim,
irfan ve
hikmet köprüsü*

Açılış Konferansı

Kent Ve Mimari Üzerinden Dönüşümler
Alev Erkilet

Seminerler

Batı Düşüncesi

Kasım Küçükcalp

İslam Düşüncesine Giriş

İbrahim Halil Üçer

Akaidе Giriş

İhsan Fazlıoğlu

Türkiye'de Toplum ve Siyaset

Mahmut Hakkı Akın

Çağdaş İslam Düşüncesi

Mehmet Ali Büyükkara

Kitap Tahlilleri

Buhranlarımız

Vahdettin Işık

Doğru Batı Arasında İslam

İLEM Danışmanları

Sinema Söyleyişisi

Bağımsızlık Sonrası Film Dili

Yusuf Ziya Gökçek

Geziler

Tarihi Yarımada Gezisi

Boğaz Turu

Zafer Söğüt

İLEM Açılış Konferansı

İlmi Etüdler Derneği'nin her yıl akademik yılının başlangıcı sadedinde düzenlenen açılış konferansını bu sene İbrahim Halil Üçer 'İslam Düşünce Tarihi İçin Bir Dönemlendirme Önerisi' serlevhası ile gerçekleştirdi. İLKE Derneği Yürütme Kurulu Başkanı Lütfi Sunar'ın selamlama, İLEM Yönetim Kurulu Başkanı Süleyman Güder'in açılış konuşmalarıyla başlayan program İbrahim Halil Üçer'in sunumuyla devam etti. Asıl itibariyle İlmi Etüdler Derneği'nin proje çalışmalarından biri olan İslam Düşünce Atlas'ının bir önizleme sunumu olarak gerçekleşen konferansta dönemlendirme amaç ve kriterlerinden uzak olarak bir dönem tasnifine tâbi tutulan İslam düşüncesi için yeni bir dönemlendirme teklifi arz edildi. Bu minvalde Üçer, merakları fazlasıyla celbeden yeni bir dönemlendirme teklifi meselesini 'dönemlendirmeye niçin ihtiyaç duyarız', 'dönemlendirme nasıl ve hangi kriterler mucibince yapılır' soruları üzerinden hülasa bir biçimde aktardı.

'Dönemlendirmeye neden ihtiyaç duyarız' sorusunun cevabı 'süreklilik', 'değişim' ve 'kırılma' kavramları üzerinden özetlendi. Tarihi süreç içerisinde vuku bulan süreklilik, değişim ve kırılma evrelerini analiz etmemize yardımcı olan dönemlendirme ameliyesi aynı zamanda tarihi sürece kıyasla hali hazırda içerisinde bulunulan dönemin okumasını da en sahih biçimde yapabilmeyi temin eder. Bir yönüyle baştan sona doğru bir okumayı temsil eden dönemlendirme diğer taraftan geçmişe dönük değerlendirmelerin yapılabilmesini sağlayan ciddi bir görevi üstlenir. Jack Goody'nin kavramsallaştırması ile 'tarih hırsızlığı' olarak adlandırabileceğimiz birtakım müsteşrik çabaların önüne geçilmesi için de dönemlendirme büyük önemi haizdir. Sözgelimi İslam düşünce tarihinin toplamda iki dönemde incelenmesi ve yaklaşık sekiz asrın bir dönem içinde değerlendirilmesi böyle bir çabanın örneğidir.

Dönemlendirmeye ihtiyaç duyulmasının ana saikleri bunlar olmakla birlikte dönemlendirmenin hangi kriterler kapsamında ve nasıl

yapılacağı da mühim bir sorundur. Üçer, bu soruya dair kapsamlı bir çerçeveyi kısaca ifade etti. Üçer, dönemlendirme kriterinin mutlaklaştırılmayacağını ve pek tabii olarak her bir tarihçinin farklı amaç ve kriterler doğrultusunda bir dönemlendirme yapabileceğini ifade etti. Bununla bağlantılı olarak ise dönemlendirme ameliyesini 'ne için' ve 'neye göre' sorularının yönlendirdiğini belirtti. Dönemlendirme yapılırken zaman-mekan birlikteliği, bölgelendirme ve dönemler arası geçirgenlik kriterlerinin dikkate alınması gerektiği üzerinde duruldu. Bölgelendirme kriteri kapsamında günümüzde en bariz örneğini Avrupa merkezci anlayışın gerçekleştirdiği, bir bölgeye ait dönemlendirmenin diğer bölgelere teşmil edilmesi 'coğrafya hırsızlığı' olarak ifade edildi. Bu örnekten yola çıkarak bölgelendirmenin dönemlendirme için önemi üzerinde duruldu.

Konferansın asıl meselesine girmeden önce bir giriş olarak gerçekleştirilen bu kısım sona erdi ve program yeni bir dönemlendirme teklifinin detayları ile devam etti.

İslam düşünce tarihinin bu zamana kadar dönemlendirilmesinde kullanılan 'Gazzali Öncesi-Sonrası' ve 'Klasik Öncesi- Sonrası' şeklinde iki farklı dönemlendirme tavrı zikreden Üçer, bu iki şekli programın başında açıkladığı amaç ve kriter uyumuna aykırı olmaları noktasında eleştirdi. Asıl olarak Ernest Renan ve Ignác Goldziher'in Gazzali ve klasik dönem üzerine gerçekleştirdikleri söylemler üzerine ikiye ayrıldığını dile getiren Üçer, İslam düşünce tarihinin amaç ve kriter kapsamında gerçekleştirilmiş hakiki bir dönemlendirmeden yoksun olduğunu ifade etti. Bu yoksunluktan hareketle İslam Düşünce Atlas'ının dönemlendirme kriteri ise kelam, tasavvuf, felsefe ve usul gibi nazari disiplinlerin mevzu, mesail ve yöntem yönünden geçirdikleri değişim ve kırılmaların ele alınışı şeklinde ifade edildi. Aynı zamanda bu dönemlendirmenin en bilinen şekliyle mütekaddimun-müteahhirun ayrımı üzerine tesis edildiği belirtildi.

Burada mütekaddimun döneminin mevzu, mesail ve yöntem yönünden teşekkülün gerçekleştiği ana zemin olarak ele alındığı ayrıca ifade edildi. Bütün bu detayları

örneklendirmelerle zenginleştiren Üçer, son olarak İslam düşünce tarihinin bahsedilen kriterler bazında gerçekleştirilen grafiksel hülasa diye adlandırdığı dönemlendirme tablosunu açıkladı. Özetle, teşekkül-tedvin ve tasnif-tertîp dönemlerini kapsayan klasik dönemin 7-11. yüzyıllara; yöntemlerin inkişafı ve ikinci klasiklerin oluşumu ile yöntemsel bütünleşme evresinin dahil olduğu yenilenme döneminin 12-16. yüzyıllara; kadîme ve cedîde nispetle muhasebe olarak ikiye ayrılan muhasebe döneminin 17. ve 18. yüzyıllara ve son olarak arayışlar döneminin 19. ve 20. yüzyıllara tekabül ettiği üzerinden bir grafik hülasesi gerçekleştirildi. Dönemlendirme teklifinin bu detay ve örneklendirmeleri ile programın sunum kısmı nihayet buldu.

Dünyanın Birikimi İLEM ve YTB'nin Ortak Çalışmasıyla İstanbul'da Bir Araya Geldi

İlmi Etüdler Derneği (İLEM) ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB) işbirliğinde İstanbul Medeniyet Üniversitesi ev sahipliğinde düzenlenen 3. Uluslararası Öğrenciler Sosyal Bilimler Kongresi 2-3 Aralık'ta dünyanın farklı coğrafyalarından gelen lisansüstü öğrencilerin yoğun katılımıyla gerçekleşti. Kongre ile ülkemize gelen öğrenciler, ilmi çalışmalarını ilim dünyamızın istifadesine sundu.

Kongre düzenleme heyeti adına kürsüye çıkan Taha Eğri selamlama konuşmasında gerçekleştirilen buluşmanın önemine vurgu yaparak bilginin uluslararası dolaşıma sunulmasına dikkat çekti.

*YTB Başkanı
Mehmet Köse*

*İLEM Yönetim Kurulu Başkanı
Süleyman Çiğdem*

“Doğu-Batı, Kuzey-Güney Gibi Coğrafi Yönlere İşaret Eden Sınırlamalar Dünyanın Sorunlarını Tarif Ederken Yetersiz Kalıyor”

Kongrenin düzenlenmesinde büyük rol alan İلمي Etüdler Derneği (İLEM) adına açılış konuşmasını İLEM Yönetim Kurulu Başkanı Süleyman Güder gerçekleştirdi. Güder konuşmasında “İnsanlığın medeniyet macerasında, dinlerin, kültürlerin, kültürlerin ötesine geçilerek bir aydınlanma şuurunun yakalandığı iddiasının insan ve alemle irtibatını kurmaktaki zayıflığı acı vakalarla tekrar tekrar tecrübe edilmektedir.” diyerek kültürlerarası iletişime dikkat çekti. Güder konuşmasında ayrıca bugün doğu-batı, kuzey-güney gibi coğrafi yönlele işaret eden

sınırlamaların dünyanın sorunlarını tarif ederken yetersiz kaldığını vurguladı. “İnsanlık bu üretilmiş makineler arasında ideolojilerin tek sesliliğine mahkum ediliyor. Ya kendimizi bilip ihtilaflarımızı bile ahlaki bir erdemle okunaklı kılacağız ya da insanlığımızı bile unutup, kitlemize, partimize, kabilemize, milletimize geçici faydalar sağlayacak ihanetlerin peşinde olacağız. Bu kongre aynı problemi farklı cihetlerden görme imkanı bulmamızı sağlayacak.” şeklinde konuşan Güder, kongrede emeği geçenlere teşekkür ederek konuşmasını sonlandırdı.

*“Başkalarının
Bizi Çizmesine,
Şekillendirmesine,
Tanımlamasına Fırsat
Vermiyoruz,
Vermeyeceğiz de...”*

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB) Başkanı Mehmet Köse açılış konuşmasında dünyaya nasıl bir anlam verileceği konusunda çok sayıda insanın zihninde baskın gelen fikirlerin aynı zamanda dünyanın kazananlarını ve kaybedenlerini de belirlediğini ifade etti. Köse “Dünyanın tek merkezli olmadığını, dünyanın tek merkezden üretilen bilgi ile ‘evrensel’ markası vurularak yönlendirilmesinin doğru olmadığını, materyalist bir medeniyet anlayışının bizim yaklaşımlımızla hiçbir şekilde uyuşmadığını ortaya koyma noktasında çaba sarf ediyoruz” şeklinde konuştu. Köse uluslararası öğrencilerin bir arada olmasına dikkat çekerek konuşmasına “Biz sizi, sizin tanımlamanız, sizin ifadelerinizle tanıyoruz. Siz de burada bulunarak bizleri doğrudan bizim tanımlamamızla ve bizleri görerek tanıyorsunuz. Aramıza kimseyi sokmuyoruz. Başkalarının bizi çizmesine, şekillendirmesine, tanımlamasına fırsat vermiyoruz, vermeyeceğiz de.” şeklinde konuşarak devam etti. Köse son üç yılda gerçekleşen bu kongre sayesinde elde edilen başarılarla dikkat çektiği konuşmasında ortaya konulan 300 civarında makale, bildiri ve binlerce tezle en azından Türk insanının kafasındaki farklı ülkeler ve kaynaklar tarafından oluşturulan algı ve bilginin değiştirildiğine vurgu yaptı.

Destekleyenler

2-3
RALIK

Açılış Panelinde Uluslararası Öğrenciler ve Eğitim Diploması Konusuldu

Açılış konuşmalarının ardından gerçekleşen hediye takdiminden sonra İstanbul Medeniyet Üniversitesinden Prof. Dr. Ahmet Akın'ın moderatörlüğünde kongrenin Açılış paneline geçildi. "Uluslararası Öğrenciler ve Eğitim Diploması" başlıklı açılış panelinde ilk olarak Maarif Vakfı Başkan Yardımcısı Cihad Demirli "Maarif Okulları Bağlamında Türkiye'nin Eğitim Diploması" başlıklı sunumunu gerçekleştirdi. Demirli'nin konuşmasından sonra Öğrenci Hareketliğinin Dış Politikaya Etkisi başlıklı konuşmasıyla Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Başkan Yardımcısı Hüseyin Gündoğar konuşmalarını gerçekleştirirken, açılış panelinin son konuşması Dışişleri Bakanlığı'ndan Mesut Özcan tarafından "Uluslararası Öğrenci Hareketliğinin Dış Politikaya Etkisi" başlıklı sunumla gerçekleştirildi.

Açılış panelinden sonra verilen öğle arasının akabinde Kongre oturumlarına geçildi. Eş zamanlı olarak 3 oturumun gerçekleştiği kongrede iki gün boyunca 18 oturum gerçekleştirilirken farklı ülkelerden gelen 100'ün üzerinde uluslararası lisansüstü öğrenci tarafından tebliğler sunuldu. Program öğrencilere sertifika takdimiyle sona erdi.

6. ULUSLARARASI

“Ortadoğu ve Kuzey Afrika’da Sosyal Düşünce ve Teori”

KONGRESİ KIBRIS’TA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

İki yıldır İLEM tarafından organize edilen ve pek çok uluslararası kuruluşun desteklediği STT-MENA'nın bu yıl "Ortadoğu'da Sosyal Düşünce ve Teori" başlığı ve "Medeniyetler, Toplumlar ve Ötekiyle Yaşama" konusuyla altıncısı gerçekleştirildi.

İLEM organizasyonu ve Kıbrıs Sosyal Bilimler Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirilen sempozyum Sakarya Üniversitesi Diaspora Araştırmaları Merkezi, Malezya Ulusal Üniversitesi, Singapur Ulusal Üniversitesi, Tahran İnsan ve Kültür Çalışmaları Enstitüsü, Yıldız Teknik Üniversitesi, Beyrut Amerikan Üniversitesi, İran Sosyoloji Derneği ve Uluslararası Sosyoloji Derneği tarafından destekleniyor.

İlk oturumuna KİSBÜ Rektörü Mustafa Tümer'in başkanlık yaptığı sempozyumda 5 oturumda 14 bildiri dünyanın farklı bölgelerindeki üniversitelerden gelen akademisyenler tarafından sunuldu.

İnsan & Toplum

7. Cilt 2. Sayısı Yayınlandı

İnsan & Toplum, 2011 yılından bu yana İلمي Etüdler Derneği tarafından yayımlanan ve alanında önemli uluslararası atıf indekslerince taranan hakemli bir dergidir. Bugüne kadar 14 sayıda 103 makale, 17 değerlendirmeye makalesi ve 133 kitap değerlendirmesi yayımlanan İnsan & Toplum, 7. cilt 2. sayısıyla hız kesmeden yoluna devam ediyor. Bugün, ilmi yeniden inkişaf ettirebilmek için modern bilim dünyasında insan ile toplum arasında oluşturulan kopukluğu aşmak gerekmektedir. Bunun için bilimsel araştırma ve incelemeler insanın ve toplumun birbirini kuran bütünlükler olduğu göz önüne alınarak gerçekleştirilmelidir. Bu doğrultuda İnsan & Toplum disiplinler gelenekleri önemsemekle birlikte, araştırmacıları hakikati ararken, disiplinleri aşma, bozma, yeniden kurma cesaretini göstermeye davet ediyor. İnsan & Toplum 7.cilt 2. sayısında 7 makale, 1 değerlendirme makalesi ve 6 değerlendirme yazısı sizlerle buluşuyor. Yepyeni konsept ve yüzüyle yayımlanan İnsan & Toplum'un son sayısına ve tüm eski sayılarına yenilenen insanvetoplum.org adresi üzerinden ulaşabilirsiniz.

İnsan & Toplum Artık 3 Ayda Bir Yayımlanacak!

İnsan & Toplum 2011 yılından bu yana İلمي Etüdler Derneği tarafından yayımlanan ve alanında önemli atıf indekslerince taranan hakemli bir dergidir. Dergimizin yola çıkış gayesi ise medeniyetimizin yitiği hikmete erişmektir. Bu minvalde dergimizin gördüğü ilgi bizi heyecanlandırmakta ve bu gayeye ulaşma noktasında ümitlendirmektedir.

Son zamanlarda dergimize gönderilen yazılarda hem nicelik hem de nitelik bakımından çok ciddi bir artış gözükmemektedir. Bu talebi de dikkate alarak, İnsan & Toplum 2018'den itibaren 3 ayda bir (Mart, Haziran, Eylül ve Aralık aylarında) yayımlanacaktır. Dergimizin nitelikli ve derinlikli editöryal siyaseti ve kapsamlı hakem değerlendirmeleri yayımlanan her yazıyı kendi sahasında ender bir katkıya dönüştürmektedir. Bugüne kadar yayımladığımız 14 sayıda 103 makale, 17 değerlendirme makalesi ve 133 kitap değerlendirmesine yer verdik. Sosyal bilimlerin farklı alanlarına hitap eden bu yazılar çok ilgi çekip yüzlerce kez indirilerek okunmakta ve yoğun atıf almaktadır.

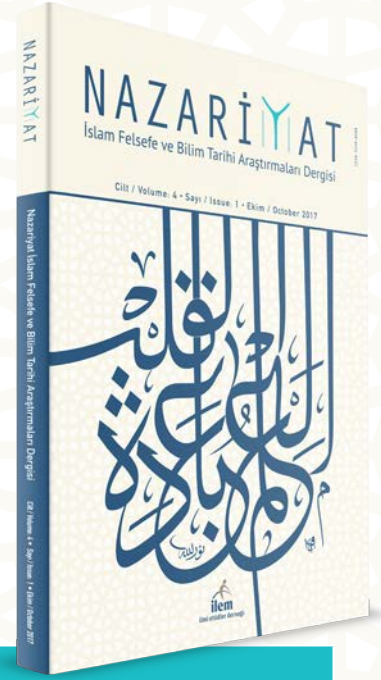

NAZARİYAT

İslam Felsefe ve Bilim Tarihi Araştırmaları Dergisi

4. Cilt 1. Sayısı Yayımlandı

Nazariyat İslam Felsefe ve Bilim Tarihi Araştırmaları Dergisi, yeni sayısı (4/1) ile okuyucularıyla buluştu. 2014 yılında yayın hayatına başlayan ve klasik sonrası dönem başta olmak üzere İslam tarihindeki nazari gelenekler hakkında mevcut olan literatüre katkıda bulunmayı hedefleyen derginin bu sayısı; üç makale, bir araştırma notu, bir değerlendirme makalesi ve de dört kitap değerlendirmesinden oluşuyor. Nazariyat İslam Felsefe ve Bilim Tarihi Araştırmaları Dergisi'ne, İslam düşüncesinin muhtelif nazari geleneklerini ele alan çalışmalarınızı www.nazariyat.org aracılığıyla gönderebilirsiniz.

Nazariyat 4. Cilt 1. Sayısında Neler Var?

	Başlık	Yazar
Makaleler	İznik'te Ne Oldu? Osmanlı İlmî Hayatının Teşekkülü ve Dâvûd Kayserî	İhsan Fazlıoğlu, Prof. Dr., İstanbul Medeniyet Üniversitesi
	İbn Sînâ'dan Ebherî'ye Tam İllet-Nakıs İllet Ayırımının Ortaya Çıkışı	Muhammet Fatih Kılıç, Yrd. Doç. Dr., Mardin Artuklu Üniversitesi
	el-Keşşâf Şerh-Hâşiye Geleneğinde Tefsir İlminin Mahiyeti Tartışması	M. Taha Boyalık, Yrd. Doç. Dr., İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
Araştırma Notu	İslam Medeniyetinde Bilginin Çoğaltılması ve Dolaşımı: XV. Yüzyıl Semerkand Çevresinden Bir Örnek	Mehmet Arıkan, Arş. Gör., İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Değerlendirme Makalesi	İbnü'n-Nefis'in Bilimsel Yöntemi	Dimitri Gutas, Prof. Dr., Yale University
Kitap Değerlendirmeleri	The Routledge Companion to Islamic Philosophy, Richard C. Taylor, Luis Xavier López-Farjeat (eds.)	Sajjad Rizvi, Doç. Dr., University of Exeter
	Jaghmini's Mulakkhkas : An Islamic Introduction to Ptolemaic Astronomy, Sally P. Ragep	Hanif Ghalandari, Dr., Tahran Üniversitesi, Bilim Tarihi Enstitüsü
	Şerh ve Hâşiyeleri Bağlamında el-Keşşâf'ın Tefsire Etkileri: Tefsir Tarihine Bibliyografik Bir Katkı, Mesut Kaya	M. Taha Boyalık, Yrd. Doç. Dr., İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
	Episodes in the Mathematics of Medieval Islam, J. L. Berggren	Jeffrey A. Oaks, Prof. Dr., Indianapolis Üniversitesi, Matematik Bilimleri Bölümü

İLEM

Eğitim Programı

Lisans öğrencilerine geleneğin birikimden hareketle çağdaş dünyayı anlamalarını sağlayan ve bugünün meselelerine çözüm üretmeyi hedefleyen İLEM Eğitim Programı yeni döneme 14 Ekim de başladı. 30 farklı üniversiteden 590 kişinin başvurduğu programa 80 öğrenci kabul aldı. İstikrarlı bir şekilde devam eden programımıza her sene başvurular artarak devam etmektedir.

Üç kademededen müteşekkil olan programda ilk iki kademede katılımcılar İslami ilimler ile beşeri ve sosyal bilimlerin farklı disiplinlerinde seminer dersleri gerçekleştirdi. Üçüncü kademe katılımcıları ise lisansüstü eğitimlerinde ihtiyaç duyacakları temel donanım derslerinin yanında ihtisas alanlarına yönelik atölye çalışmalarına devam ettiler.

2017 Güz döneminde altı seminer ve bir temel donanım dersinin yanında yedi farklı atölye çalışmasını 204 katılımcının takip ettiği programlar 14 Ekim – 16 Aralık tarihleri arasında gerçekleştirildi.

2017 GÜZ DÖNEMİ
(14 Ekim – 16 Aralık)

SEMİNER ve ATÖLYE PROGRAMI

1. KADEME

Dünya Tarihini Yeniden Okumak

Tahsin Görgün

İslam Düşüncesine Giriş

İbrahim Halil Üçer

Modernitenin Kökenleri ve Oluşumu

Lütfi Sunar

2. KADEME

Dünya Siyaseti

Süleyman Güder

İslam Düşüncesinde Temel Meseleler ve Kavramlar

Mehmet Zahit Tiryaki

Çağdaş İslami Hareketler

M. Hüseyin Mercan

3. KADEME

Akademik Yazım Teknikleri

İlhan Süzğün

İbn Haldun Mukaddime Okumaları

Abdulkadir Macit

İslam Ahlak Felsefeleri

Harun Kuşlu

İktisat Okulları Bağlamında Güncel Meseleler

Taha Eğri

İslamcılık Okumaları

Süleyman Güder

Tarihten Günümüze Devlet Fenomeni

Ali Osman Karaoğlu

Şehir ve Ahlak

Yunus Çolak

GRUP ÇALIŞMALARI

Eğitim programının en önemli unsurlarından biri olan grup çalışmaları, eğitim programına devam eden I. ve II. Kademe öğrencilerine yönelik yürütülen (8-10 kişilik) çalışmalardır.

Grup çalışmaları, yüksek lisans veya doktora eğitimine devam eden danışmanların grubundaki öğrencilerle yaptıkları haftalık kitap tahlillerini ve özel etkinlikleri kapsar. Güz döneminde toplamda 18 grup çalışmasının yapıldığı programda her bir öğrenci dönem içinde okumuş olduğu kitaplardan bir tanesine de kitap değerlendirme yazısı yazdı.

Katılımcılar, kitap tahlillerinin yanı sıra sinema, tiyatro ve sergi gibi etkinlikleri de yakında takip etme imkanı elde ediyor. Birlikteliğin ve samimiyetin sağlandığı bu ortamlarda danışmanlar, öğrencilerinin akademik gelişimlerini yakından takip etme fırsatının yanı sıra öğrencilerini daha yakından tanıma imkanı bulmakta ve öğrencilerine maddi-manevi destek olmaktadır.

KÜLTÜR VE MEDENİYET GEZİLERİ: Bursa Gezisi

İLEM'in her yıl kademe programına devam eden öğrenciler, danışmanlar, mezunları ve mütevelli heyeti üyeleri ile birlikte Osmanlının İzinde konsepti ile yaptığı gezilerini bu sene Bursa şehri özelinde gerçekleştirdik.

26 Kasım Pazar günü 125 katılımcı ile Marmara'nın mavisinden, dağların yeşilinden geçerek bir Osmanlı köyü olan Cumalıkızık köyünden uğradıktan sonra Tophane'den Bursa'yı seyre daldık. Altı katlı, kare yapıllı saat kulesini gördükten sonra aynı bölge içerisinde bulunan karşılıklı, yine kare planlı Osman Gazi'nin ve Orhan Gazi'nin türbelerini ziyaret ettik. Tarihi Bursa Surlarından geçerek Ulu Cami'de öğle namazımızı eda ettik. Emir Sultan Camini ve hemen karşısında bulunan Emir Sultan Türbesini ziyaret ettikten sonra mavili yeşilli çinilerle döşenmiş Yeşil Türbeyi ziyaret ettikten sonra akşam namazını eda ettiğimiz Yeşil Cami'den sonra kutlu şehir İstanbul yoluna koyulduk.

Akademik Yazımda Daha İleriye...

I. ve II. Kademeye devam eden öğrenciler için akademik makale yazımı ve kitap değerlendirme yazısının nasıl yazılacağına dair Kocaeli Üniversitesi/ İlahiyat Fakültesi'nde öğretim üyesi olan **Kadir Gombeyaz** tarafından **Akademik Yazım Eğitimi** verildi.

Benim için İLEM

“Lisans hayatımın başlangıcını okul dışında katılabileceğim ciddi, anlamlı, insana değer veren ve zamanıma anlam katacak bir ders ortamında bulunarak süslemek istemiştim. Ve şimdi İLEM'e adım atarak biricik ömrümün en güzel zamanlarını gerçekten bu şekilde süslediğine inanıyorum.”

Zeynep Öznur Balcı

İslam Düşüncesinin, Dünya Düşünce Tarihi içerisinde kabul edilmiş yerini sorgulayan, hakikatte edindiği yeri ve gerçek katkısını açıklamaya ve anlatmaya çalışsan, bunun için somut çabalar ortaya koyan bir kurum olan İLEM'in bana şimdiden kattığı en kıymetli soru 'Bir Müslüman nasıl düşünür?' sorusudur.

Gülnaz Yücel

“Benim için İLEM köklü geleneğimize tabi olma ihtiyakımızın vuk'u bulduğu bir ilim yurvası”

Zeynep Beyza Öksüz

İLEM İHTİSAS:

Yüzlerce genç ilim yolcusuna ilham verdi

İLEM İhtisas 2017 Güz Dönemi ile 12. dönemini tamamladık. İLEM İhtisas Programı, altıncı yılını geride bırakırken açılan 121 ders, 68 okuma grubu ve 44 atölyeyle binlerce genç ilim yolcusuna yön verdik.

İLEM İhtisas bünyesinde açılan atölyelerin ürünleri, telif eserler olarak yayımlandı. 2017 Güz döneminde de, İLEM İhtisas bünyesinde seçkin hocalar, özgün programlar ile lisansüstü eğitim alan genç ilim yolcuları için ufuk açıcı, birikim oluşturuvcu ve ürüne dönük bir dönem sundular. Bu bağlamda İLEM İhtisas Programı; Edebiyat, Eğitim, Felsefe, İktisat, İslam İlimleri, Siyaset, Tarih, Toplum ve Yönetim çalışma grupları; dersler, okuma grupları, sunumlar, dizi seminerler ve atölyeler ile zengin bir akademik dönem gerçekleştirdi. Ders, okuma grubu ve atölyelerden müteşekkil 19 farklı programla 2017 Güz döneminde de İLEM İhtisas akademisinin nabzını tutmaya devam etti.

Çalışma Grubu	Hoca	Tür	Program
Edebiyat	Hale Sert	Ders	Karşılaştırmalı Modern Öykü
	İsmail Güleç	Ders	Gazel Şerhinde Yöntem
	Mesut Koçak	Ders	Türkiye’de İslamcı Söylem ve Edebiyat
Eğitim	M. Zahit Tiryaki	Okuma Grubu	Mizaç Teorileri Okumaları
	Yusuf Alpaydın	Atölye	İslam Düşünce Geleneğinde Eğitimsel Kavramlar
Felsefe	İbrahim H. Üçer	Ders	İslam Felsefesinde Dönemler ve Problemler
	İhsan Fazlıoğlu	Okuma Grubu	Karşılaştırmalı Felsefe-Bilim Tarihi: Bilim Devrimi Okumaları
İktisat	Zeyneb Hafsa Orhan	Ders	İslam İktisadı: Fıkıh, Tarih ve Dönüşümler
İslam İlimleri	Mehmet Bulğen	Ders	Kelam – Bilim İlişkisi (Klasik)
	Hamdi Çilingir	Okuma Grubu	Son Dönem Osmanlı Hukuk Düşüncesi
	Harun Abacı	Okuma Grubu	Dilbilimsel Tefsir: Keşşaf Okumaları
Siyaset	M. Hüseyin Mercan	Ders	Ortadoğu’da Siyasal Rejimler ve Müslüman Kardeşler
	Asena Demirer	Okuma Grubu	Batı Dışı Uluslararası İlişkiler Teorileri
	Vahdettin Işık	Okuma Grubu	İslamcılık Düşüncesi Kaynak Metin Okumaları
Tarih	Teyfur Erdoğan	Ders	Modern Tarih Yöntemiyle Kuran ve Hadis İncelemeleri
	Serhan Afacan	Ders	20. Yüzyıl İran Tarihi
Toplum	Faruk Taşçı	Ders	Sosyal Politikalarda Dezavantajlı Gruplar
	M. Fatih Aysan	Ders	Nüfus ve Toplum
	Mustafa Kömürcüoğlu	Ders	Kentsel Siyaset

İLEM Sunumları'nda Bu Dönem

Güncel doktora ve yüksek lisans tezleriyle yeni çıkan kitap ve makalelerin akademik dolaşımına ve görünürlüğüne katkı sağlamak amacıyla gerçekleştirilen İLEM Sunumları 2017 Güz döneminde 10 farklı program planladı. 2017 Güz Döneminde İLEM Sunumları çerçevesinde 9 doktora, 1 yüksek

lisans tezi ilgisine sunuldu. Felsefe, ilahiyat, siyaset, iktisat, tarih, sosyoloji ve edebiyat alanlarında gerçekleştirilen sunumlarla hem eser sahipleri fikirlerini kamuoyuyla paylaşma imkânı buldu, hem de yüzlerce dinleyicinin programlardan istifade etmesi sağlandı.

Oxford Üniversitesi'nden Muhammet Talib İLEM'deydi

Oxford Üniversitesi İslam Araştırmaları Merkezi akademi üyesi ve aynı yerde öğretim üyesi Dr. Muhammet Talib, 9 Eylül Cumartesi günü İLEM'de "Müslüman Toplumlarda Antropoloji" başlıklı bir konuşma/sunum yaptı. İslam aleminde sosyoloji, sūfi guruplar, modernleşme, eğitim kurumları gibi konularda yayınlanmış birçok önemli çalışması bulunan Dr Talib, İLEM'deki konuşmasında bir sosyal bilim olarak antropolojinin Müslüman toplumları ve onların dini, sosyal vb. pratiklerini anlamak için batılılar tarafından nasıl kullanıldığını örnekler üzerinden anlattı.

Sunum Adı ve Hocası	Tarih	Çalışma Grubu	Tür
Üçüncü Sinema ve Dekolonyal Estetik Yusuf Ziya Gökçek	30.09.2017		Doktora
Orta Gelir Tuzağı, Nedenleri ve Sonuçları: Kırılgan Beşli Ülkeleri Deneyimi Furkan Yıldız	07.10.2017	İktisat	Doktora
İbn Haldûn'un Toplum ve Siyaset Teorisinde Asabiyet Kamuran Gökdağ	14.10.2017	Toplum	Doktora
Müslüman Kardeşler ve Siyasal Kurumsallaşma Sorunsalı Hüseyin Mercan	21.10.2017	Siyaset	Doktora
Tarihsel Süreçte Abbasi Vezirliği Halil İbrahim Hançabay	04.11.2017	Tarih	Doktora
Türk Edebiyatına Postkolonyalizm Işığında Bakmak Bilgin Güngör	18.11.2017	Edebiyat	Doktora
Eleştiriden Uzlaşıya: Tasavvufun Teşekkül Seyri Hacı Bayram Başer	02.12.2017	İslam İlimleri	Doktora
İslam Siyaset Düşüncesinin Kavramsal Temelleri Özlem Bağdatlı	16.12.2017	Siyaset	Doktora
Yeni Bir Şiir Neye Karşı Çıkar? Cemal Süreyya ve Sezai Karakoç Özelinde Şiirin Toplumsal Anlamı Elyasa Koytak	30.12.2017	Edebiyat	Yüksek Lisans
Modern Fizğin Doğuşu Engin Koca	13.01.2018	Felsefe	Doktora

İLEM’de Zorunlu Eğitim Masaya Yatırıldı

Türkiye’de Montessori, Reggio Emilia ve Waldorf metodlarında eğitim veren kurumların yanı sıra; çeşitli kamplar, atölyeler ve programlar düzenleyen sivil toplum kuruluşlarının sayısında son yıllarda önemli bir artış olduğu görülmektedir. İLEM gerçekleştirdiği “Zorunlu Eğitim ve Alternatif Girişimler” paneliyle; Türkiye eğitim sistemindeki gelişmelerle birlikte eleştirel pedagoji, alternatif eğitim ve eğitim felsefesi kavramlarına dair tartışmaların zemin oluşturdu. Akif Pamuk, Ömer Özkan, Beyhan Gültaşlar, Zeynep Handan Aydoğan, Esra Efruze Alptekin’in sunumlarını gerçekleştirdiği panele çok sayıda eğitimci katıldı.

Tarihçi & Sanatı Seminerlerinin İkincisi Gerçekleştirildi

İLEM İhtisas Toplum Çalışma Grubu’nun, tarih disipliniinde yeni çıkan kitapları ilgililerin istifadesine sunduğu ve yazar ya da editörleri okuyucuyla buluşturduğu Tarihçi ve Sanatı seminerlerinin ikincisinde Ahmet Şimşek moderatörlüğünde *Dünyada Tarihçilik* kitabı ele alındı. Herodotos, Thukydides, Bede, Taberî, İbn Haldun, Niccolo Machiavelli, Edward Gibbon, Jules Michelet, Thomas Carlyle, Leopold von Ranke, Howard Zinn, Muhammed Şefik Gurbal, Arnold Toynbee, Max Weber, Fernand Braudel, Marshall Hodgson, Carlo Ginzburg, Georges Duby, Peter Burke, Umberto Eco, Muhammed Hamidullah gibi öncü ve usta tarihçilere yer verilen eser, yazarlarının katılımıyla değerlendirildi.

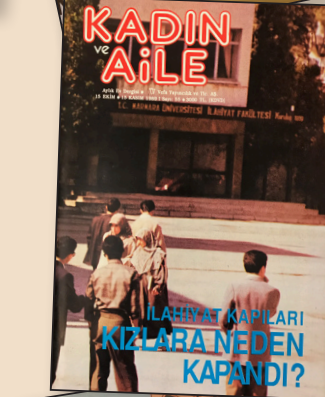
İslamcı Dergiler Projesinin 3. Aşaması Başladı

2013 yılında İLEM tarafından başlatılan İslamcı Dergiler Projesinin 1980 sonrası dönemi ele alan 3. aşaması başladı.

2014-2017 yılları arasında hazırlanan projenin ilk iki aşamasından 1908-1980 arası dönemde yayımlanmış İslamcı dergiler incelenmiş ve burada toplamda 103 dergi kataloglanıp dijitalleştirilerek araştırmacıların istifadesine sunuldu. 3. aşamada ise 1980-2010 yılları arasında yayımlanmış 500'ü aşkın dergi ve 20.000 sayı ele alınacak. Bu dönemde başlıca dergiler arasında sayabileceğimiz Yörünge, Ay Vakti, Haksöz, Dergâh, Kadın ve Aile, Gerçek Hayat, İktibas, Anlayış, Altınoluk, Semerkand, Sur, Umran, Yedi İklim, Yönelişler, Yürüyüş, Zafer, Bilgi ve Hikmet, Dünya ve İslam, Yeryüzü ve Selam gibi yayımlar ele alınacak.

2018 yılının Aralık ayına kadar projenin tamamlanması hedeflenmektedir. Projenin bu aşamasında kataloglama ve dijitalleştirme süreci biten dergiler projenin tamamen nihayete ermesi beklenmeden sitemizde araştırmacıların istifadesine sunulacaktır. Ayrıca www.idp.org.tr isimli internet sitemiz de Ocak 2018 itibariyle yenilenen biçimiyle yayında olacak.

Bu aşamada, projenin yaygınlık kazanması adına sunum, çalıştay, panel, sempozyum ve sergiler düzenlenecek ve elde edilen verile de kamuoyu ile paylaşılacak.

İslamcılığın İlk Elli Yılı:

1908-1960 Arasında İslamcı Düşünce ve Dergiler

11-12 Mart 2017 tarihinde gerçekleşen 2. İslamcı Dergiler Sempozyumu'nda sunulan tebliğlerin genişletilip dergilere ait görsel malzemelerle zenginleştirilmesi ile hazırlanan *İslamcılığın İlk Elli Yılı: 1908-1960 Arasında İslamcı Düşünce ve Dergiler* kitabı, dönemin önemli dergilerinin temel dinamiklerini, kurucu isimlerini ve tartışma alanlarını inceleniyor. İslamcılık düşüncesinin ilk defa dergilerde filizlendiği ve biçimlendiği 1900'lü yıllardan 1960 darbesine kadar uzanan sürecin merkeze alındığı bu eser, "Erken Dönem İslamcılık ve İslamî Yayıncılık", "Kurucu İsimler", "Erken Dönem İslamcı Dergilerdeki Tartışmalar", "*Sırât-ı Müstakîm - Sebilürreşad: İslamcı Düşünce ve Dergiciliğin Prototipi*", "Meşrutiyet Dönemi İslamcı Dergileri", "Yeniden Çiçeklenme ve Biçimlenme: 1940'larda Yeni Başlangıçlar", "Milliyetçi Maneviyatçı Sentez: Soğuk Savaşın Kuruluş Yıllarında İslamcılık" başlıklı bölümlerden oluşuyor. İslamcılık çalışmaları alanında uzman otuz sekiz akademisyenin makalelerini içeren bu eserde, Mehmet Akif, Eşref Edib, Bediüzzaman Said Nursi, Said Halim Paşa, Ahmet Hamdi Akseki, Ömer Rıza Doğrul, Şemseddin Günaltay, Emrullah Efendi, Abdurrahim Zapsu, Ziya Şakir, Osman Yüksel Serdengeçti gibi farklı dönemlerde İslamcılık düşünce-

İslamcılık çalışmaları alanında uzman otuz sekiz akademisyenin makalelerini içeren bu eserde, Mehmet Akif, Eşref Edib, Bediüzzaman Said Nursi, Said Halim Paşa, Ahmet Hamdi Akseki, Ömer Rıza Doğrul, Şemseddin Günaltay, Emrullah Efendi, Abdurrahim Zapsu, Ziya Şakir, Osman Yüksel Serdengeçti gibi farklı dönemlerde İslamcılık düşüncesini şekillendiren isimlere yakın bir okuma yapıldı.

sini şekillendiren isimlere yakın bir okuma yapıldı. Bu bağlamda İslamcılık düşüncesinin oluşumunda, gelişiminde ve aktarımında önemli işlevlere sahip olan *Sebilürreşad*, *Volkan*, *Teârûf-i Müslimîn*, *İslam Türk Mecmuası*, *Hareket*, *Serdengeçti*, *Hikmet*, *Şiir Sanatı*, *Ehl-i Sünnet*, *Cerîde-i İlmiyye*, *Hak*, *İslam'ın Nuru* ve *Şiir Sanatı* gibi dergilerin odağa alındığı bu eser, dergileri zengin bir perspektiften tarihî bir sorgulama yaparak incelemeyi ve böylece İslamcılık düşüncesinin belli kırılma noktalarını, temayüllerini ve toplumun diğer bileşenleriyle olan ilişkisini göstermeyi hedefliyor.

Sıtkı Türkan İslamcı Dergiler Kütüphanesi Kuruldu

Bir diğer yandan yayın hayatına son vermiş dergilerin eksik nüshalarını tamamlamak, koleksiyonerlerin kişisel arşivlerini proje ile paylaşmasıyla mümkün oluyor. Özel arşivini, proje aracılığıyla uzun yıllar boyunca araştırmacıların hizmetine sunmak isteyen birçok bağışçının yardımı ile, bulunması oldukça güç olan bazı dergilere de ulaşma imkânı yakalandı. Bu bağışlar, ana döküman listesine bağışçıların isimleri ile birlikte künyeleniyor. Ayrıca, bulunamayan dergi ve nüshaları, farklı sahalardan temin edilerek sayıları tamamlanmaya devam ediyor.

Son olarak, nüshaları tamamlanan dergilerin imtiyaz sahiplerinden, derginin internet yayını ve kütüphane kullanımına açılması için muvafakatname alınarak dergi süreci tamamlanacak.

Hedefimiz olan 40.000 sayı derginin araştırmacılara eksiksiz şekilde açılmasını sağlamak, projeye verilecek İslamcı dergi ve kitap destekleriyle mümkün olacaktır.

Projenin üçüncü aşamasında 1980-2010 arası 500'ü aşkın dergi ve 20.000 sayı üzerinde çalışılıyor. Dijitalleştirme ve kataloglama ekibi bir yandan arşivde mevcut bulunan basılı dergiler üzerinde çalışırken diğer yandan kütüphanede eksik bulunan dergiler de tamamlanıyor.

Kütüphanemiz ilk aşamasını, birkaç farklı koleksiyonerin kişisel bağışları ile oluşturuldu. 500'ü aşkın farklı dergi arşiv merkezinde raflarda yerini aldı. Dergiler; içerik, fikriyat, dönem gibi kategorilerde, 3 farklı öncelik kapsamında planlanarak eksik nüshaları tespit edildi. Yakın tarihli ve hala çıkmakta olan dergilerin eksik nüshaları, bizzat dergi sahipleri ile yapılan görüşmeler sonucunda, onların da projeye destek vermesiyle birlikte arşivimize kazandırılıyor. Yaklaşık 2 aylık süreçte projeye desteklerini esirgemeyen 65 derginin eksik nüshalarına ulaşılarak matbu arşivleri tamamlandı. Bu dergilerin dijitalleştirilmesi ve paralelinde katologlanması devam etmektedir.

İDP Kapsamında Sözlü Tarih Çalışmaları

İDP bünyesinde sürdürülen Sözlü Tarih çalışması tüm hızıyla devam ediyor. 1960 sonrası dönemin önde gelen yayıncı ve entelektüelleri ile gerçekleştirilen sözlü tarih mülakatları sayesinde İslamcı dergiciliğin hikayesi tüm boyutlarıyla gün yüzüne çıkıyor. Sözlü Tarih çalışması kapsamında bugüne kadar Selahaddin Eş Çakır-gil'den Ali Haydar Haksal'a, Hasan Aksay'dan Şule Yüksel Şenler'e, Atasoy Müftüoğlu'ndan Rasim Özdenören'e, Zübeyir Yetik'ten Cevat Özka-ya'ya kadar 20'den fazla değerli isimle kapsamlı görüşmeler gerçekleştirildi.

Sözlü tarih mülakatlarıyla, dergilerin kuruluş ve kapanış hikayelerinden dönemin üstatları ile yaşanan diyalog-lara, tanık olunan tarihi hadiselerden hiç anlatılmamış hatıralara kadar birçok yaşanmış olayı birincil ağızlardan duyma imkanı elde ediliyor. Önümüz-deki aylarda tamamı yayınlanacak olan mülakatlar, dönemi anlamak ve araştırmak isteyen herkes için çok önemli bir işlev görecek. Sözlü Tarih çalışması kapsamında toplamda 40 görüşme yapılması planlanırken, görüşmeler 1980 sonrası İslamcı dergiciliği de kapsayacak şekilde genişletile-rek sürdürülüyor.

İDP Arşivi İlk Çıktılarını Vermeye Başladı

İslamcı Dergiler Projesi kapsamında 3 lisanüstü öğrencisi, oluşturulan İDP kataloğunu kullanarak çeşitli konularda değerlendirme yazıları yazmaktadır. Her öğrenci ayda 2 yazı yazarak İslamcı Dergiler Projesi'nin sahip olduğu zengin içeriği ortaya çıkarmayı amaçlayıp bu hususta araştırmacılara

yol gösteriyor. Şimdiye kadar 6 yazı İLEM Blog'da (www.ilem.org.tr/blog) yayımlandı.

Proje kapsamında yaptığımız röportajlar da devam ediyor. Yine İLEM Blog'da yayımlanan röportajların ilki Sıtkı Türkan, ikincisi de Doç. Dr. Suat Mertoğlu ile yapıldı.

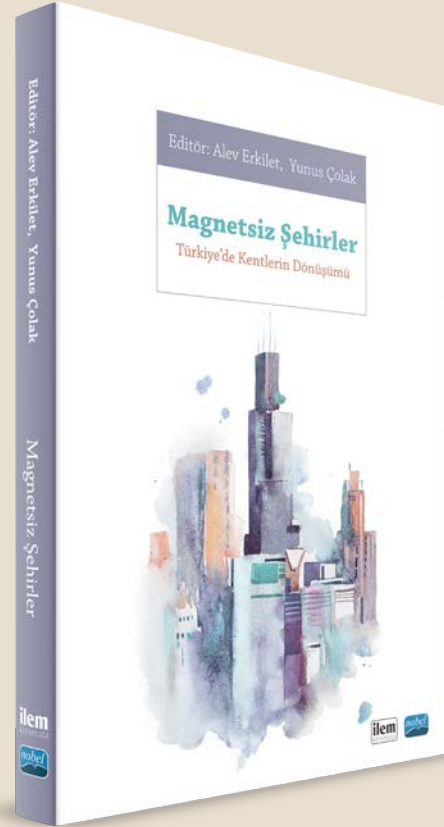

Magnetsiz Şehirler

Türkiye'de Kentlerin
Dönüşümü

*Kent, yalnızca mimarinin ya da
planlama yaklaşımlarının konusu
olan bir gerçeklik değildir.*

Kentlere dönük her üretimi ya da mimar/plancı müdahalesini çeşitli toplumsal nedenler çerçevesinde anlamak ve toplumsal etki ve maliyetleri çerçevesinde değerlendirmek de gerekir. Bu açıdan bakıldığında, değerlerin analize katılması ayrı bir önem taşıyor. Kitaptaki yazıların ana fikri, kentsel yaşamın kalitesinin yükseltilmesi, toplumsal adalet, eşitlik ve katılımın artırılması, yoksulluğun azaltılması gibi pek çok konunun aynı zamanda insanca yaşamın asgari gerekleri olduğu ve kentsel sorunlara dair analizlerin eylemsel sonuçları bulunması gerektiği kabulüne yaşıyor. Bu açıdan bakıldığında, kitapta yer alan makaleler hem toplumsal politika yapıcılarının hem de kentin sakinleri olarak bizlerin bu konularda ne yapmamız gerektiğine dair ipuçlarını da içinde barındırıyor. Alev Erkilet ve

Yunus Çolak editörlüğünde hazırlanan kitaba Ahmet Yusuf Yüksek, Ömür Nihal Karaarslan, Faruk Karaarslan, Gökçen Kılınç Ürkmez, Meryem Küçük, Rumeysa Çavuş, Elif Merve Gürer, Özlemnur Ataol Akpınar gibi isimler katkı sundu.

YENİ YAYINLAR

Dinî ve Felsefî Düşüncede Niyet

Niyet, davranışın meydana gelme sürecinin kilit aşamalarından biri olarak ahlâkın en temel kavramlarından biridir.

Gerek dinî gerekse felsefî düşüncede niyet, eyleme değer katan ve onu anlamlı kılan unsur olarak değerlendirilir. Bu yönüyle niyet ve niyetin çeşitli durumları, hem dindarlığın hem ahlâklı olmanın anlamı konusunda belirleyici öneme sahiptir. Buna rağmen niyet konusunun nazarı boyutları yeterli derinlikte incelemeye konu olmamıştır. Bu çerçevede elinizdeki kitap, niyetin fiilin oluşumundaki rolü hakkında İslam düşünce geleneklerinde ortaya çıkan görüş ve teorileri belirlemeyi; fiilin hukukî, dinî ve bilhassa ahlâkî değerinin takdirinde niyetin katkısının ne ve hangi ölçüde olduğunu ortaya koymayı ve bir fiilin fâiline verdiği isim ve tanımda niyetin rolünü açıklığa kavuşturmayı amaçlıyor.

İslam Ahlâk Düşüncesi Projesi kapsamında 30 Eylül-1 Ekim 2016 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen Dinî ve Felsefî Düşüncede Niyet

Çalıştayı'nda sunulan çalışmalardan teşekkül eden bu kitap, fıkıh, kelim ve tasavvuf gibi dinî ilimlerin yanı sıra İslam felsefesi ve Batı felsefesinde niyet konusunun nasıl ele alındığını inceleyen toplam dokuz makaleden oluşuyor. Ömer Türker ve Hacı Bayram Başer editörlüğünde hazırlanan kitap Nail Okuyucu, Mehmet Erdoğan, M. Nedim Tan, Muhammed Muhdi Gündüz, Yunus Cengiz, Mehmet Güneç, Aslı Yazıcı ve Sedat Yazıcı gibi isimlerin katkılarıyla okuyucularıyla buluşuyor.

KURUMSAL ZİYARETLER

İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD)

Konya Büyükşehir Belediyesi

Kıbrıs Lefkoşa Yunus Emre Enstitüsü

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

Kıbrıs Sosyal Bilimler Üniversitesi

İlim Yayma Cemiyeti

4. Uluslararası İLEM Yaz Okulu

Revival of Knowledge
in the Muslim World:
**Methodological
Approaches**

İISS4
INTERNATIONAL İLEM
SUMMER SCHOOL

JULY 3-9, 2017 İSTANBUL

DEADLINE FOR APPLICATION JUNE 10, 2017

iiss.ilem.org.tr/apply

3-9 Temmuz 2017 tarihleri arasında İlmî Etüdler Derneği (İLEM) ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı'nın (YTB) ortaklığıyla İstanbul'da gerçekleşen IV. Uluslararası İLEM Yaz Okulu'nda, İslam dünyasının meseleleri İslam dünyasının entelektüel ve akademisyenleri ile birlikte ele alındı. Her yıl düzenlenen ve ilgili konu çerçevesinde uluslararası akademik paylaşımlara katkı sağlamayı hedefleyen Uluslararası İLEM Yaz Okulu yine özgün bir içerikle, "İslam Dünyasında Düşüncenin Yeniden Üretimi: Metodolojik Yaklaşımlar" teması çerçevesinde 3-9 Temmuz 2017 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirildi.

Dünyanın birçok ülkesinden 29 akademisyenin katıldığı Uluslararası İLEM Yaz Okulu kapsamında 7 gün süren yoğunlaştırılmış programda İhsan Fazlıoğlu, Wael Hallaq ve Muhammad Akram Khan gibi önemli isimlerin verdiği derslerin yanı sıra gerçekleştirilen atölyelerde katılımcılar, İslam Dünyası'nda düşüncenin yeniden üretilmesi konusunu farklı açılardan ele aldılar. Bu sene dördüncüsü düzenlenen programa toplam 25 farklı ülkeden 124 başvuru gerçekleşti. En çok başvuru alınan ülkeler Hindistan, Bangladeş, Malezya ve Pakistan oldu. Gelen başvurular arasında İLEM tarafından ulaşım masrafları karşılanacak 30 katılımcı ve ulaşım giderlerini kendilerinin karşılayacağı 5 katılımcı olmak üzere 35 kişi kabul edildi. Bu katılımcıların altısı vize alamadıkları için programa katılamadı. Nihayetinde program 29 katılımcının iştirakiyle düzenlendi.

*gelenegın birikiminden
yeni bir düşünçenin inşasına*

ilmi etüdler derneği

Halk Cad. Türbe Kapısı Sk. No:13 Üsküdar İstanbul

0216 310 4318

ilem.org.tr

/ilmietudlerderneđi

/ilmietudler